

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

cu participarea interpretului – Larisa Rusnac,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sâli Radu, inculpații Sidorov Vladimir Alexandr, Doțenco Angela Petru și avocatul său, Rusu Galina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013 și sentinței Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2011, în cauza penală în privința lui,

Sidorov Vladimir Alexandr, născut la 22 decembrie 1980, originar și domiciliat mun. Chișinău str. I. Neculce, 63 ap. 47.

Doțenco Angela Petru, născută la 09 septembrie 1970, originară și domiciliată mun. Chișinău str. Trandafirilor 13/4 ap. 19.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 12.07.2009 pînă la 21.12.2011

2. în instanța de apel din 06.04.2012 pînă la 13.06.2013

3. în instanța de recurs din 14.01.2014 pînă la 06.05.2014

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Sergiu Crîjanovschi, care a solicitat admiterea recursului procurorului și respingerea recursurilor inculpaților și avocatului.

Avocatul, Pavel Cebotari, care a solicitat respingerea recursului procurorului și admiterea recursului avocatului și a inculpatei Angela Doțenco.

Avocatul, Alexandr Ghițu, care a solicitat respingerea recursului procurorului și admiterea recursului inculpatului, Vladimir Sidorov.

Inculpatul, Vladimir Sidorov, care a solicitat respingerea recursului procurorului și admiterea recursului său.

Inculpata, Angela Doțenco, care a solicitat respingerea recursului procurorului și admiterea recursului său și a avocatului.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21 decembrie 2011
Doțenco A.P.:

- a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 4 ani închisoare, fără amendă, în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa careva funcții sau de a exercita o anumită activitate, în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul

parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani 6 luni închisoare, fără amendă, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei. Conform art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 septembrie 2007, stabilindu-i definitiv pedeapsa de 6 ani închisoare fără amendă, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei;

- a fost achitată de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod Penal, din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Sidorov V.A. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 5 ani închisoare, fără amendă, în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa careva funcții sau de a exercita o anumită activitate. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsa de 6 ani 6 luni închisoare, fără amendă, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de către Donoga Victoria Vladimir a fost admisă parțial, cu încasarea în beneficiul ei, de la Sidorov V.A. și Doțenco A.P. în mod solidar, prejudiciului material în mărime de 9845 lei și moral în mărime de 3000 lei.

Prin aceeași sentință a fost recunoscută vinovată și condamnată Șarcova Maria în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată pe un termen de probă de 1 an, în privința căreia hotărârile judecătorești nu au fost recurate.

2. Potrivit sentinței, la 09 ianuarie 2009, în jurul orei 01.30, Doțenco A.P. prin înțelegere prealabilă și împreună cu concubinul ei Sidorov V.A., având intenția de a sustrage în mod deschis bunurile altei persoane, din interes material au comis infracțiunea în următoarele împrejurări. Doțenco A.P. i-a propus lui Sidorov V.A. săvârșirea jafului în privința verișoarei sale Donoga V.V. Conform rolurilor divizate între ei, aflându-se în fața blocului nr. 9, bd. Traian, mun. Chișinău, urmărea ca nimeni să nu observe comiterea acțiunilor criminale, iar Sidorov V.A. intrând în scara unde locuiește Donoga V.V. s-a apropiat de partea vătămată, a apucat-o de gât și aplicând violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, în mod deschis a sustras de la ultima geanta de dame cu bunurile și actele aflate în ea în suma totală de 7340 lei, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul infracțiunii. Apoi s-a urcat în automobilul în care îl aștepta Doțenco A.P. și i-a transmis acesteia geanta sustrasă, astfel, părții vătămate Donoga V.V. i-a fost cauzată o daună materială în proporții considerabile.

Tot Doțenco A.P., în perioada toamnei anului 2008, aflându-se în or. Costiujeni, mun. Chișinău, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Sidorov V.A., având intenția circulației ilicite a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare, au cules mai multe plante de cânepă, din care au preparat substanța narcotică marihuana, care ilegal o păstrau la domiciliul său în apartamentul nr. 19 de pe str. Trandafirilor, 13/4, mun.

Chișinău, iar Sidorov V.A. - asupra sa. Ulterior, la 16 ianuarie 2009 în cadrul percheziției la domiciliul lui Doțenco A.P., efectuate în cadrul cauzei penale nr. 2009420021 pe faptul jafului cet. Donoga V.V., a fost depistată o sacoșă cu masă vegetală uscată, mărunțită de culoare verde-deschis cu un miros specific care, conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 35 din 21 ianuarie 2009, prezintă substanță narcotică - marihuana cu masa de 170,36 gr. În aceeași zi, în cadrul percheziției corporale a lui Sidorov V.A., într-un pachetel a fost depistată masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde-deschisă cu un miros specific, care conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 34 din 22 ianuarie 2009 prezintă substanța narcotică - marihuana cu masa de 22,35 gr., cu masa totală de 193,31 gr., care conform listei nr. 1 a substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23.01.2006, constituie substanțe narcotice în proporții mari.

Astfel, acțiunile lui Doțenco A.P. și Sidorov V.A. au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, *jaful, adică, sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, cu aplicarea violenței nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei cu cauzarea de daune în proporții considerabile* și art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, *circulația ilegală a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare adică prepararea, păstrarea și transportarea, săvârșită în proporții mari, de două persoane*.

Tot Doțenco A.P., la 20 martie 2009 în cadrul procesului penal la audierea sa în calitate de martor în cauza penală nr. 2009010043 după învinuirea lui Balmuș Ștefan de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, a dat declarații de învinuire legate de săvârșirea unei infracțiuni grave și anume că, *„în luna ianuarie a anului 2009 avocatul biroului individual de avocați „Balmuș Ștefan” a extorcat de la mama ei Șarcova M. 1500 euro, sub pretextul influenței asupra unor funcționari din cadrul procuraturii și judecătoriei, în scopul de a-i face să îndeplinească acțiuni contra obligațiilor de serviciu, manifestate prin eliberarea de sub arest a ei. Avocatul Balmuș Ș. a primit suma de 1500 de euro, după ce de către instanța de judecată a fost emisă încheierea privind eliberarea ei de sub arest și în privința ei a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu”*.

Ca urmare a declarațiilor mincinoase date de către Doțenco A.P. și Șarcova M., la 21 ianuarie 2009 în privința avocatului Balmuș Ș. a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. 2009010043 după învinuirea numitului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, el fiind recunoscut în calitate de bănuțit, iar apoi acestuia i-a fost înaintată învinuirea. Fiind audiată în calitate de parte vătămată în cauza penală nr. 2009010043, pornită pe faptul extorcării a banilor săvârșit de către avocatul Balmuș Ș., Doțenco A.P. a declarat că, banii pe care i-a transmis avocatului Balmuș Ș. au fost transmiși în baza contractului încheiat cu acesta, totodată a confirmat faptul că nu are față de avocatul menționat careva pretenții.

În rezultatul prezentării cu bună știință a declarațiilor mincinoase de către Doțenco A.P. în calitate de parte vătămată în cadrul urmării penale în cauza penală nr. 2009010043, Balmuș Ș. a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. a) Cod penal, iar conform ordonanței din 14 iulie 2009 urmărirea penală în privința acestuia a fost încetată.

Acțiunile lui Doțenco A.P. pe acest episod au fost încadrate în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, *prezentarea cu bună-știință a declarației mincinoase de către partea vătămată în cadrul urmăririi penale legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave.*

La fel, Doțenco A.P., de către organul de urmărire penală a fost învinuită de faptul, că în scop de consum personal a substanțelor narcotice, la 10 octombrie 2009, s-a deplasat în s. Dolna, r-l Strășeni, unde în jurul orei 13.00 din câmpul adiacent a acestei localități, a cules plante de cânepă pe care le-a transportat în aceiași zi în mun. Chișinău, pe str. Valea Crucii 2, și le-a depozitat pentru păstrarea ulterioară în coridorul etajului 5 al scării nr. 1, lângă țeava de evacuare a gunoiului, până la ora 20.40, timp în care au fost depistate și ridicate în cadrul cercetării la fața locului de către reprezentanții organului de urmărire penală și care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 595 din 18 octombrie 2009, plantele în cauză prezintă substanța narcotică, marihuana, masa căreia constituie 186,86 gr., care conform Hotărârii Guvernului RM privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, ce sunt supuse controlului, nr. 1088 din 05 octombrie 2004, reprezintă cantități mari.

Acțiunile lui Doțenco A.P. pe acest episod au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, *transportarea și păstrarea substanțelor narcotice, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.*

3. Sentința menționată a fost contestată cu apel de către procuror care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Doțenco A.P. să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza: art. 187 alin. (5) Cod penal, la 9 ani închisoare, pe art. 217 alin. (3) lit. b), c) Cod penal, pe ambele epizoade la 2 ani închisoare, pe art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare. În baza art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili pedeapsa de 12 ani închisoare. Conform art. 85 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, luînd în considerație partea neexecutată a pedepse anterioare, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa de 12 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

Iar Sidorov V.A. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza: art. 187 alin. (5) Cod penal, la 9 ani închisoare, pe art. 217 alin. (3) lit. b), c) Cod penal, la 2 ani închisoare. În baza art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili pedeapsa de 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului s-a invocat:

- greșita recalificare a acțiunilor inculpaților din prevederile art. 187 alin. (5) Cod penal, în cele ale art. 187 alin. (2) lit. b),e),f) Cod penal, fiind eronat exclusă suma de 10.000 dolari SUA;

- instanța a dat o apreciere eronată a acțiunilor inculpatei Doțenco A.P., pe episodul păstrării substanței narcotice pe str. Valea Crucii 2, mun. Chișinău, fiind dispusă neîntemeiat achitarea acesteia.

3.1 Sentința a fost contestată cu apel și de către avocatul Dudulica Liubomir, în numele inculpatului Sidorov V.A., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului pe toate capetele de

învinuire, invocând faptul că probele examinate în instanța de judecată nu demonstrează vinovăția acestuia în cele incriminate. Apărarea susține că lipsește fapta prejudiciabilă săvârșită și, respectiv, temeiul juridic de atragere a inculpatului la răspundere penală pentru infracțiunile incriminate. Apărarea consideră că instanța de judecată a dat o apreciere arbitrară probelor învinuirii în prezența unor divergențe neînălțurate între ele.

3.2 Sentința a fost contestată cu apel și de către inculpatul Sidorov V.A., care a solicitat casarea acesteia, invocând neexaminarea de către instanță a tuturor circumstanțelor, și aprecierea eronată a probelor administrate pe caz.

3.3 În apelul declarat de către avocatul Rusu Galina și inculpata Doțenco A.P. s-a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care: să fie dispusă achitarea inculpatei de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpata; reîncadrarea acțiunilor ei de la art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal la art. 312 alin. (1) Cod penal, deoarece au fost eronat apreciate probele administrate la caz, ce confirmă nevinovăția inculpatei.

Referitor la infracțiunea de la art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal apărarea a invocat că inculpata a declarat că personal le-a arătat în timpul percheziției colaboratorilor de poliție unde se găsește sacoșa din pânză cu substanța narcotică marijuana. Totodată, la etapa urmăririi penale a fost încălcat dreptul la apărare a bănuitei, învinuitei Doțenco A.P., deoarece nu i-a fost adusă la cunoștință nici ordonanța cu privire la efectuarea urmăririi penale din 16 ianuarie 2009, nici ordonanța de formare a grupului de urmărire penală din 03 august 2009, lipsind-o de dreptul de a face recuzare oricărui dintre procurori ori ofițeri ai grupei. Ca urmare s-a solicitat reîncadrare acțiunilor inculpatei din art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal în art. 217 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei în limitele sancțiunii acestui articol care prevede pedepse alternative, respectând prevederile art. 75 alin. (2) și art. 78 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, menținând sentința fără modificări.

Pe episodul din 09 ianuarie 2009, privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (5) și 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, de către instanța de apel au fost reținute următoarele probe: declarațiile inculpaților, părții vătămate Donoga V.V., martorilor Chiseliova A., Rudaia I., Panarin A., Sîrbu I., Podubnîi E., Cernovschii M., Grădinaru V., Niğai R., Zaviortchin A., procesul verbal de sesizare, rapoartele inspectorului de poliție din 16 și 17 ianuarie 2009, ordonanță din 16 ianuarie 2011 de recunoaștere în calitate de parte vătămată a Donoga V.V., ordonanță de ridicare din 12 februarie 2011, ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 13 februarie 2009, recipisa lui Donoga V.V. despre primirea telefonului mobil de model „LG 970”, procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 19 ianuarie 2009, procesele-verbale de confruntare din 29 ianuarie 2009, încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Botanica din 16 ianuarie 2009, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 35 din 21 ianuarie 2009.

Analizând cumulul de probe menționat instanța de apel a constatat că vina inculpaților de comiterea infracțiunii incriminate în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod

penal s-a confirmat pe deplin și acțiunile lor corect au fost încadrate. Instanța de apel a considerat probată și vinovăția inculpaților pe art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal.

Instanța de judecată a pus la îndoială declarațiile lui Donoga V.V. ce țin de existența banilor în sumă de 10.000 dolari SUA în geanta sustrasă, deoarece nu sunt reale circumstanțele transiterii sumei considerabile.

Îndoiala rezonabilă a instanței de judecată vine și de la faptul că Donoga V.V., adresându-se la poliție cu cerere privind sustragerea genții, nu indică despre sumă de 10.000 dolari SUA, refuzând ulterior – în instanța de apel, de la cerința de a-i fi restituită suma respectivă.

Pe episodul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, de către instanța de apel au fost reținute următoarele probe: declarațiile inculpatelor Doțenco A.P. și Șarcova M., părții vătămate Balmuș Ș., procesul-verbal de autosesizare a procurorului Baraliuc D. din 31 iulie 2009; procesul-verbal de denunț despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii depusă de către Șarcova V.D. din 21 ianuarie 2009; lămurirea lui Șarcova V.; ordonanță din 22 ianuarie 2009 de recunoaștere drept parte vătămată pe Șarcova V.; procesul-verbal privind corectarea erorilor materiale din 21 aprilie 2009; ordonanță din 26 martie 2009 de recunoaștere drept parte vătămată pe Doțenco A.P.; cererea lui Șarcova M. și Doțenco A.P. din 14 aprilie 2009 din care rezultă că față de Balmuș Ș. nu au careva pretenții; contractul nr. 57 din 16 ianuarie 2008 de acordare asistenței juridice lui Doțenco A.P. semnat de către Șarcova M.; contractul de acordare a asistenței juridice lui Doțenco A. din 27 februarie 2009 semnat de numita; actul de predare-primire a serviciilor/lucrărilor executate din 23 februarie 2009, semnat de către Șarcova M. și Doțenco A.P.; bonurile de plată eliberate de avocatul Balmuș Ș. pe sumele 9800 lei și 20.000 lei; ordonanță din 02 martie 2009 de punere sub învinuire pe Balmuș Ș.; ordonanță din 14 iulie 2009 de încetare a urmăririi penale în privința avocatului Balmuș Ș.; cauza penală nr. 2009010043 după învinuirea lui Balmuș Ș. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) Cod penal în original.

Analizând probele menționate instanța de apel a constatat că vina inculpatei Doțenco A.P. s-a confirmat pe deplin și acțiunile ei corect au fost încadrate în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Pe episodul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, de către instanța de apel au fost reținute următoarele probe: declarațiile inculpatei Doțenco A.P., martorilor Crețu M., Muntean L., Bostan N.A., Sidorov V.A., procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 10 octombrie 2009, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 595 din 18 octombrie 2009, procesul-verbal de examinare a obiectului din 02 noiembrie 2009, corpurile delictive, recunoscute prin ordonanța din 03 noiembrie 2009.

Analizând probele menționate instanța de apel a constatat că învinuirea formulată inculpatei Doțenco A.P. nu s-a confirmat și în privința acesteia corect a fost pronunțată sentința de achitare.

5. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procuror, în care se solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării în instanța de apel, în alt

complet de judecată, cu invocarea temeiului de casare prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală, criticînd-o ca nelegală sub aceleași aspecte, care au fost invocate și în cererea de apel.

5.1 Hotărârile judecătorești adoptate pe caz, sunt contestate cu recurs ordinar de către avocata Rusu Galina, în numele inculpatei Doțenco A.P., în care se solicită casarea parțială a acestora, cu rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea inculpatei de sub învinuirea de săvîrșire a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvîrșită de inculpata; reîncadrarea acțiunilor din prevederile art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal în cele ale art. 312 alin. (1) Cod penal și din prevederile art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal în cele ale art. 217 alin. (1) Cod penal, invocînd argumente similare cu cele indicate în cererea de apel.

5.2 Hotărârile judecătorești adoptate pe caz, sunt contestate cu recursuri ordinare și de către inculpații Doțenco A.P. și Sidorov V.A., solicitînd casarea acestora cu adoptarea unei noi hotărâri de achitare, invocînd aprecierea eronată a probelor pe caz.

6. Judecînd motivele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție concluzionează, că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) ale aceleiași norme prevăd că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Analizînd textul recursurilor declarate, Colegiul penal lărgit constată că recurenții invocă aceleași argumente ca și în apelurile declarate de ei, care au format obiect de discuție în instanța de apel și asupra cărora, instanța de apel deja s-a expus. Or, lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta a examinat argumentele date, și a motivat soluția adoptată detaliat, desfășurat și argumentat, care sunt expuse destul de clar în decizia sa.

Astfel, Colegiul va purcede la analiza hotărîrilor adoptate pe caz în coraport cu argumentele invocate de recurenți pe fiecare capăt de învinuire.

Referitor la comiterea infracțiunii de jaf, prevăzute în art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal și infracțiunii de circulație ilegală a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare, prevăzute în art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal:

Deși inculpații au negat vinovăția în comiterea infracțiunii de jaf și circulație ilegală a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare, Colegiul consideră că, instanța de fond și de apel întemeiat au stabilit că aceste declarații sunt date cu scopul de a se eschiva de la răspundere penală și nu reprezintă adevărul or, vina lor, este dovedită, pe deplin, prin probele enumerate în pct. 4 al prezentei decizii.

Analizând probele menționate, Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de fond precum vina inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal s-a confirmat pe deplin și acțiunile lor corect au fost încadrate în baza acestei legi după indicii: „*circulația ilegală a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare, adică prepararea, păstrarea și transportarea, săvârșite în proporții mari, de două persoane*”, concluzie corect menținută de către instanța de apel.

Astfel, instanța de apel just a constatat că inculpatul Sidorov V.A. a înaintat două versiuni, care au fost cercetate în cadrul cercetării judecătorești. El a afirmat că, este colaborator netitular al MAI și a avut asupra sa substanță narcotică la indicația colaboratorilor poliției pentru a participa la acțiuni operative. A mai comunicat că la 16 ianuarie 2009, colaboratorii poliției, care cercetau cazul privind sustragerea bunurilor cet. Donoga V.V., l-au impus pe acesta să pună în buzunar pachetul cu substanța narcotică marihuana. Versiunea lui Sidorov V.A. a fost combătută în cadrul cercetării judecătorești prin declarațiile martorilor Cernovschi M., Nigai R., Grădinaru V., care au comunicat că percheziția corporală a lui Sidorov V.A. a fost efectuată în prezența grupei operative a CPs Botanica la domiciliul lui Doțenco A.P. Nimeni nu l-a impus să ia asupra sa pachetul cu substanța narcotică, ba mai mult, inițial el a recunoscut că o păstrează pentru consum personal. Declarațiile inculpatei au fost pe deplin infirmate de declarațiile martorilor Sîrbu, Podubnîi, Nigai, Grădinari, Cernovschii, procesele verbale de percheziție, inclusiv cu înregistrarea video.

După cum a declarat martorul Sîrbu, inculpații într-adevăr au colaborat cu organele de poliție furnizînd niște informații, dar aceasta nu are nimic comun cu păstrarea substanțelor narcotice. Prin urmare, versiunea înaintată de inculpați este una declarativă fără un suport probant.

Pe epizodul săvîrșirii infracțiunii de jaf, Colegiul atenționează că, conform rechizitoriului inculpații au fost învinuiți de săvîrșirea *jafului*, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvîrșită de două persoane, cu aplicarea violenței nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 187 alin. (5) Cod penal (f.d. 119-127, v. 4).*

Instanța de fond judecînd cauza, a reîncadrat acțiunile inculpaților din art. 187 alin. (5) Cod penal în art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvîrșită de două persoane, cu aplicarea violenței nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei cu cauzarea de daune în proporții considerabile, soluție menținută de către instanța de apel.*

La baza reîncadrării acțiunilor inculpaților a stat circumstanța de prezență sau lipsă la comiterea jafului a sumei de 10.000 dolari SUA.

În acest context Colegiul remarca concluzia justă a instanței de apel precum la 09 ianuarie 2009 în Registrul 2 al CPs. Botanica sub nr. 326 a fost înregistrat raportul inspectorului SPC CPs. Botanica „*despre adresarea cet. Donoga V.V., a.n. 1983, domiciliată*

în mun. Chișinău, bd. Traian 9, ap. 86, care a încercat să declare despre sustragerea a unei sume bănești, care a avut loc pe data de 09 ianuarie 2009 la orele 03.40 pe str. Traian 9, mun. Chișinău, fiind preîntâmpinată conform art. 311 Cod penal cet. Donoga V.V. categoric a refuzat să depună careva plîngeri, comunicînd că pe cazul dat să nu fie deranjată în privința vizitei ei în CPs Botanica" (v. I, f.d. 18). Conținutul raportului menționat se confirmă prin explicația lui Donoga V.V. din 09 ianuarie 2009, în care a refuzat categoric de a depune cerere la poliție (v. I, f.d. 19).

Apoi, la 15 ianuarie 2009 Donoga V.V. a depus la CPs. Botanica o cerere prin care a solicitat „atragerea la răspunderea penală a persoanei necunoscute care pe 09 ianuarie 2009, aproximativ la 01.30 în scara casei nr. 9, bd. Traian, deschis a sustras o geantă de dame prețului căreia 590 lei, în care se aflau 2500 lei, cosmetică în sumă de 3000 lei, buletin de identitate, polița medicală, telefonul mobil de model „LG” - 750 lei, chei de la serviciu, în mărime totală de 6850 lei” (f.d. 10, v. 3), la fel fiind indicat și în declarația sa de la 15 ianuarie 2009 (f.d. 13, v. 3). Suma de 10.000 dolari SUA nu a fost indicată nici într-o cerere. Din declarația lui Panarin A. din 15 ianuarie 2009, depusă în scurt timp după comiterea infracțiunii, acesta a indicat că, „Angela (Doțenco) a scos din geantă 5 bancnote a 500 de lei fiecare”, mențiunea la careva sume bănești în altă valută lipsește (f.d. 16-verso, v. 3).

Fiind interogată în calitate de parte vătămată pe data de 16 ianuarie 2009, și preîntâmpinată conform art. 312 Cod penal, Donoga V.V. personal a descris cum a petrecut ziua de 08 ianuarie 2009, începînd cu orele 16.00, a expus detaliat circumstanțele infracțiunii comise în privința ei, însă nu a indicat de existența sumei de 10.000 dolari SUA în geanta sustrasă de la ea (f.d. 22-23, v. 3). Anume din aceste considerente de către organul de urmărire penală Donoga V.V. a fost recunoscută în calitate de parte civilă anume cu sumă de 6850 lei (f.d. 24, v. 3).

Numai la 03 februarie 2009, aproape peste 1 lună, Donoga V.V. a depus pe numele Comisarului de poliție al CPs. Botanica o cerere prin care a solicitat interogarea sa suplimentară în calitate de parte vătămată și parte civilă (f.d.27, v.3), deoarece în procesul-verbal inițial nu a indicat toate circumstanțele infracțiunii comise și suma deplină a prejudiciului pricinuit și, fiind interogată suplimentar în aceeași zi, declară că: „la 08 ianuarie 2009 în jurul orei 11.00 a fost telefonată de către prietena sa Rudaia Irina, apoi s-au întâlnit și a primit un fail în care se afla un pachet din hîrtie albă, eliberîndu-i recipisă” (f.d. 28-31, v.3).

Rezumînd cele menționate, Colegiul consideră că instanțele de fond și de apel justificat au pus la îndoială declarațiile lui Donoga V.V. ce țin de existența banilor în sumă de 10.000 dolari SUA în geanta sustrasă, deoarece nu sunt reale circumstanțele transiterii acestei sume (în loc public ce prezintă piața, în salonul taxi în prezența unei persoane necunoscute, fără a verifica suma, fără a indica nominalul bancnotelor; la rîndul său, Rudaia Irina nu a indicat că a citit conținutul „recipisei luate de la Victoria” (f.d. 35-verso, v. 3), pentru a verifica dacă suma transmisă corespunde celei indicate în recipisă primită).

În acest context, îndoiala rezonabilă a instanțelor de judecată, în opinia Colegiul întemeiat persistă, luînd în considerație și faptul că Donoga V.V., adresîndu-se la poliție cu cerere privind sustragerea genții, nu indică despre sumă de 10.000 dolari SUA, precum și refuzul ei ulterior – în instanța de apel, de la cerința de a-i fi restituită

suma respectivă. Motivarea indicată de aceasta referitor la nedeclararea inițială despre sustragere sumei de 10.000 dolari SUA, că inițial Doțenco V.V. i-a promis să-i întoarcă geanta, întemeiat nu a fost reținută de instanțe ca veritabilă, ori, ea singură declară că Doțenco V.V. i-a dat speranțe că va întoarce geanta, dar nu și banii. Totodată, partea vătămată declară că avea suma dată asupra sa deoarece ea permanent purta sume mari de bani datorită specificului serviciului ei (nu se știe care), dar totuși 10.000 dolari SUA, a împrumutat tot în ziua respectivă de la o prietenă, eliberând și recipisă.

În astfel de circumstanțe, Colegiul reține că instanța de apel în mod just a conchis precum instanța de fond corect a reîncadrat acțiunile lui Doțenco A.P. și Sidorov V.A. din art. 187 alin. (5) Cod penal în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, cu aplicarea violenței nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, nefiind confirmat faptul sustragerii în proporții deosebit de mari.

Referitor la comiterea infracțiunii de declarații mincinoase, prevăzute în art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal:

Colegiul consideră că, instanța de fond și de apel întemeiat au stabilit că inculpata Doțenco A.P. este vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, vina ei în comiterea infracțiunii respective este dovedită, pe deplin, prin probele enunțate în pct. 4 al prezentei decizii.

Versiunea inculpatei despre retragerea cererii asupra acțiunilor avocatului Balmuș Ș. pentru ca acesta să nu fie lipsit de licență, în viziunea Colegiului corect a fost respinsă de către instanțele de judecată, concluzionând că nu și-a găsit confirmare în procesul cercetării judecătorești.

Astfel, Colegiul, analizând cumulul de probe administrat la dosar pe acest episod, consideră justificată constatarea instanței de apel precum vina inculpatei Doțenco A.P. s-a confirmat pe deplin și acțiunile ei corect au fost încadrate de instanța de fond în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, *prezentarea cu bună-știință a declarației mincinoase de către partea vătămată în cadrul urmăririi penale legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave*. De asemenea, Colegiul atestă că, solicitarea de reîncadrare a acțiunilor inculpatei în baza alin. (1), întemeiat nu a fost admisă de instanța de apel, pe motiv că inculpata a făcut declarații mincinoase în cadrul urmăririi penale legate de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni grave – art. 326 alin. (2) lit. a),b) Cod penal, iar acesta este un calificativ agravant a infracțiunii prevăzute la art. 312 Cod penal.

Referitor la comiterea infracțiunii de circulație ilegală a substanțelor narcotice, fără scop de înstrăinare, prevăzute în art. 217 alin. (2) Cod penal:

Analizând probele menționate în pct. 4 al prezentei decizii, Colegiul consideră că, instanța de apel întemeiat a constatat precum că învinuirea formulată inculpatei Doțenco A.P. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal nu s-a confirmat și în privința acesteia corect a fost pronunțată sentința de achitare conform art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod procedură penală.

Astfel, apreciind cumulul de probe administrat pe acest episod, în baza prevederilor art. 101 Cod procedură penală, în viziunea Colegiului, instanța de apel corect a apreciat critic și a respins declarațiile depuse de către Sidorov V.A. în timpul

urmăririi penale și în ședința de judecată, deoarece acesta timp îndelungat, inclusiv, la momentul reținerii pe data de 10 octombrie 2009 se afla cu inculpata Doțenco A.P. în relații conjugale, au locuit împreună în apartamentul ei, de aceea nu poate fi obiectiv la expunerea circumstanțelor cazului.

Instanțele întemeiat au constatat divergențe și în celelalte probe, înscrisuri din materialele cauzei care sunt puse la baza învinuirii. Potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 10 octombrie 2009 la această procedură procesuală nu au fost utilizate mijloace tehnico-științifice și fixate urme (v.1, f.d.13-verso), de aceea nu este explicabilă apariția Planșei ilustrative de pe f.d.14, 14-verso, care nu corespunde regulilor de executare a pozelor la fața locului, nu este indicat cu care mijloace au fost executate (aparat de fotografiat, camera de luat vederi, telefonul mobil), calitatea așa-ziselor fotografii este de dorit. Totodată planșa sus-indicată nu este semnată de persoană care a executat-o cu aplicarea ștampilei umede a Secției tehnico-științifice. Din aceste motive actele în cauză fiind respinse ca probe.

De asemenea, conform conținutului procesului-verbal de cercetare la fața locului din 10 octombrie 2009, „*au fost ridicate 12 pachete din revistă, ce conțin masa vegetală de culoare verde*” (v. 1, f.d. 13-verso). Însă despre ridicarea „*segmentelor rupte semiuscate ale plantelor (cu lungimea de la 0,60 pînă la 1,20 m), tulpini cu panicule scuturate de culoare verde*” care au fost prezentate specialistului Ilico A.V. (v. 1, f.d. 18-verso), nu este indicat în acest act procesual.

Din scrisoarea de însoțire nr. 11936 din 12 octombrie 2009 expediată Șefului Secției tehnico-criminalistică a CGP mun. Chișinău rezultă că, „*în legătură cu necesitatea apărută la examinarea materialului înregistrat în R-2 al CPs. Botanica cu nr. 11207 din 10 octombrie 2009 se solicită efectuarea constatării tehnico-științifice a tulpinilor uscate a plantei care seamănă cu cînepă și masei vegetale de culoare sură-verzie aflată în pachetele din ziar, depistate și ridicate la etajul 5 în scara casei nr. 2 de pe str. Valea Crucii, mun. Chișinău prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10 octombrie 2009, întocmite de către ofițerul de urmărire penală M. Andrușceac*” (v. 1, f.d. 5).

Din Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 595 din 18 octombrie 2009 rezultă că, la cercetare au parvenit 11 pachetele din revistă, împachetate într-un sac din polietilenă de culoare albastră, legat cu o ață de culoare albă, confirmată prin semnătura specialistului Mîșegrebov E. (v. 1, f. d. 17), „*părțile mărunțite ale plantelor sunt semiuscate* (v. 1 f. d. 18). Conform concluziei specialistului „*masa generală a marijuanei în 11 pachetele din revistă constituie 186,86 gr. în formă uscată; (214,19 gr. în formă semiuscată). Segmentele rupte semiuscate ale plantelor (cu lungimea de la 0,60 pînă la 1,20 m.), tulpini cu panicule scuturate de culoare verde, la fel ridicate de la același loc, este planta cannabis masa căreia constituie 284,0 gr.; în stare uscată - 250,0 gr.*” (v.1, f.d. 18-verso).

Astfel, se constată că la dispoziția expertului au fost prezentate 2 feluri de masă vegetală semiuscată - marijuana și cannabis, masa cărora depășește masa substanței narcotice „*Marihuana*” care figurează în conținutul Raportului inspectorului superior SPC CPs. Botanica Landarev V.V. din 20 octombrie 2009 (v. 3, f.d. 4) ceea ce nu corespunde cu cantitatea pachetelor „*ridicate la fața locului*” - 12 la număr.

Din declarațiile martorului Mîșegrebov E., care activează în calitate de specialist-criminalist, care a fost interogat în ședința de judecată la demersul apărătorului rezultă că, „la 10 octombrie 2009 a fost inclus în componența grupei operative, care s-a deplasat într-un bloc locativ, unde au fost depistate substanțe vegetale de culoare verde. La indicația ofițerului de urmărire penală a strîns toată iarbă și a pus-o într-un pachet, toată era proaspăt ruptă. Pozele efectuate de el la fața locului nu au fost anexate de către ofițerul de urmărire penală la acest dosar penal, au rămas la STC nefiind solicitate; el nu a participat la întocmirea procesului-verbal de cercetare la fața locului, în acest act procesual lipsește semnătura lui, necătînd la faptul că numele și prenumele lui sunt indicate în procesul-verbal în rubrica „cu participarea specialistului”, nu a participat nici la împachetarea masei vegetale depistate. Nu poate explica existența fotografiei de pe f. d. 14, 14-verso, deoarece el aceste poze nu a efectuat, lui i s-a indicat să plece de la fața locului, alt specialist în grupa lor operativă nu era în seara menționată. Lui i s-a părut straniu că, contrar prevederilor Codului de procedură penală, nici un martor nu a fost invitat la fața locului”.

Colegiul rezumînd cele expuse, constată corectitudinea concluziei instanței de apel privind faptul că contradicțiile depistate în actele procesuale analizate mai sus în cadrul cercetării judecătorești nu au fost înlăturate prin careva alte probe veridice prezentate de către acuzatorul de stat. Din aceste motive actele procesuale nominalizate corect au fost respinse ca probe puse în baza învinuirii lui Doțenco A.P., fapt ce a dus la achitarea inculpatei de sub acest capăt de învinuire, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Colegiul constată că instanța de fond și de apel la stabilirea pedepsei inculpaților au ținut cont de prevederile art. art. 6, 7, 61 și 75 CP, și de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestora, săvârșite intenționat, conform prevederilor art. 16 Cod penal se referă la infracțiuni mai puțin grave și grave; de persoana inculpatului Sidorov V.A. care are antecedente penale, iar Doțenco A.P. a comis infracțiunea în termen de probă, ambii nu sunt încadrați în cîmpul muncii. Totodată s-a reținut corect și faptul că inculpata Doțenco A.P. are la întreținere 2 copii minori, adică circumstanță care atenuează răspunderea. Conform art. 77 Cod penal, circumstanțe agravante la stabilirea pedepsei inculpatului Sidorov V.A. s-a reținut săvîrșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Reieșind din faptul că, inculpații nici o zi nu au fost încadrați în cîmpul muncii, instanțele de judecată au conchis în mod just, neaplicarea pedepsei complementare – privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, față de inculpații Doțenco A.P. și Sidorov V.A.

Astfel, instanța de apel a susținut justificat concluzia instanței de fond precum corectarea și reeducarea lui Doțenco A.P. și Sidorov V.A., este posibilă numai în condițiile izolării acestora de societate, cu aplicarea față de ei a unei pedepse sub formă de închisoare.

În recursul declarat de către apărătorul și inculpata Doțenco A.P., s-a invocat încălcarea dreptului la apărare a bănuitei, învinuitei Doțenco A.P., prin neaducerea la cunoștință a ordonanței cu privire la efectuarea urmăririi penale din 16 ianuarie 2009 și a ordonanței de formare a grupului de urmărire penală din 03 august 2009.

La acest argument Colegiul menționează că, verificând materialele cauzei și anume procesele verbale de audiere a bănuitei, învinuitei Doțenco A.P, la etapa urmăririi penale, precum și la prezentarea materialelor de urmărire penală, inculpata fiind asistată de apărător nu a invocat încălcarea dreptului la apărare, în sensul menționat mai sus.

În acest context, Colegiul penal lărgit atenționează, că ilegalitatea acțiunilor organului de urmărire penală în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. Din materialele cauzei nu rezultă că partea apărării ar fi avut careva obiecții asupra acțiunilor organului de urmărire penală la etapa respectivă. Invocarea nulității actului procedural la etapa examinării apelului și recursului, contravine prevederilor art. 251 Cod de procedură penală, fapt ce duce la neincidenta încălcării invocate în cazul supus judecării.

În recursurile declarat de către recurenți se invocă ca temei art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, *„hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

Colegiul conchide că, în prezenta cauză nu se constată erorile de drept menționate, și ca urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel, dând o apreciere corectă probelor administrate, examinându-le multilateral, motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal, instanța pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apeluri. Colegiul penal lărgit constată, că Curtea de Apel s-a expus motivat asupra respingerii apelurilor, cât și motivele adoptării soluției sale. Lecturând textul deciziei, se observă că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

De asemenea, Colegiul concluzionează că, instanța de apel bazându-se pe probele administrate în cadrul procesului penal, corect a menținut soluția instanței de fond, care în mod corect a reținut situația de fapt și a stabilit vinovăția inculpaților, pe baza unei juste aprecieri a probelor administrate în cauză, dând faptelor comise de aceștia încadrarea juridică corespunzătoare, precum și constatând prezente condițiile de achitare a inculpatei Doțenco A.P pe un capăt de învinuire, concluzie analizată detaliat mai sus în prezenta decizie.

În acest context, Colegiul penal lărgit concluzionează că, argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a recursurilor ca inadmisibile, cu menținerea hotărârilor contestate.

7. În conformitate cu prevederile art. 434 - 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sâli Radu, inculpații Sidorov Vladimir Alexandr, Doțenco Angela Petru și avocatul său, Rusu Galina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013 și sentinței Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2011, în cauza penală în privința lui, **Sidorov Vladimir Alexandr și Doțenco Angela Petru**, cu menținerea hotărârilor contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată public la 03 iunie 2014, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nicolae Gordilă

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti